

RESONANSER

SWEDISH CHORAL MUSIC – NEW PERSPECTIVES

ALLMÄNNA SÅNGEN
ANDERS WIDMARK
piano

RESONANSER

ALLMÄNNA SÅNGEN MÖTER ANDERS WIDMARK

JAN SANDSTRÖM (f. 1954) · Text: Johan Märak

- 1 Bieggä Luothe (Jojk till fjällvinden) *(Gehrmans)* 4'40
ERIK ÅSTEDT *solo*

KARIN REHNQVIST (f. 1957) · Text: Edith Södergran

- 2 Ljusfälten *(Ed. Reimers)* 1'31

KARIN REHNQVIST · Text: Laurentius Laurinus

- 3 I himmelen *(Ed. Reimers)* 5'46
REBECKA OHM, ANNIE VON HEIJNE *solo*

ALE MÖLLER (f. 1955)

- 4 Glaspolskan *(Manus)* 2'52

TRAD., arr. Hans Gardemar

- 5 Slängpolska efter Byss-Kalle 3'26

WILHELM STENHAMMAR (1871–1927) · Text: Jens Peter Jacobsen

Tre körvisor *(Gehrmans)*

- 6 I. September 4'46
7 II. I Seraillets Have 3'11
8 III. Havde jeg, o havde jeg en Dattersøn, o ja! 2'48

- DAVID WIKANDER** (1884–1955) · Text: Gustaf Fröding
- 9 Kung Liljekonvalje (*Gehrmans*) 3'26
- TRAD., arr. Staffan Lindberg · Text: trad.
- 10 Slåttervisa efter Knis Karl (*Gehrmans*) 4'21
PER WICKSTRÖM solo
- ANDERS HILLBORG** (f. 1954)
- 11 En midsommarnattsdröm (*Warner/Chappell Music Scandinavia AB*) 5'13
efter *Visa i Midsommartid* av Håkan Norlén och Rune Lindström
- HERMAN PALM** (1863–1942), arr. Anders Widmark
- 12 Under rönn och syren (Blommande sköna dalar) (*Gehrmans*) 3'08
- HUGO ALFVÉN** (1872–1960) · Text: Herman Sätherberg
- 13 Aftonen (*Gehrmans*) 4'03
- ADOLF FREDRIK LINDBLAD** (1801–78) · Text: Thekla Knös
- 14 Med en barnbön på sin mun (ur *Drömmarne*) (*Sveriges Körförbunds förlag*) 3'31
- TRAD., arr. Lena Willemark · Text: Stefan Demert
- 15 Bröllopsvisa efter Kirsten Bråten Berg (*Manus*) 1'50
- TT: 56'54
- ALLMÄNNA SÅNGEN** · **CECILIA RYDINGER ALIN** *dirigent*
Improvisationer av ANDERS WIDMARK piano [3, 6–8, 10, 12–14]

Resonanser

Svensk körmusik och körtradition har blivit ett begrepp, även internationellt: ett svenskt kör-sound är något som många tycker sig kunna höra och uppskatta. Men vad det består i är svårare att sätta fingret på. Vemod, den nordiska naturen, midnattssolen, folk- och viston är nyckelord som gärna dyker upp i sådana beskrivningar, men många av dessa är ju långt ifrån unika för den svenska körmusiken. Körstycken som bygger på folkvisor är till exempel inte ovanliga, och något franskare än Poulencs folkvisearrangemang är svårt att finna!

Men trots denna och liknande invändningar är det bland de uppräknade nyckelorden, och de klanger som uppstår mellan dem, som man bör söka efter essensen av ”svensk körmusik”. Programmet på denna skiva ger exempel på dem samtliga. En övervägande del av styckena går i moll – men då inte en tragisk mollton, utan en som snarare präglas av en vemodig grundstämning. Naturen är ständigt närvärande, en natur som är ofta besjälad: liljekonvaljen sörjer, näset omfamnas av sjöns blå armar och där, framför, oss står skogen, tyst. Till och med i Stenhammars österländska seralj böjer den turkiska rosen sitt väldoftstyngda huvud, likt vilken bohuslänsk kaprifol som helst. Lika självklara är folktonen och vistraditionen, helt dominerande i polskorna och låtarna, men också påtaglig både i klassiker som *Aftonen* och *Under rönn och syrén* och i de nyaste kompositionerna.

Vad nu än den svenska körtraditionen består i så har Allmänna Sången, med sina mer än 175 år, varit med om att forma och förvalta den. Uppsakören roll i svensk kulturliv – liksom för övrigt körmusikens och folktonens centrala ställning – demonstreras av dess medverkan vid Nobelbanketten 2005, då Allmänna Sågen framförde tre av styckena på denna skiva: *Bieggä Luothe*, *Glaspolskan* och *Byss-Kalles slängpolska*.

Särskilt under senare tid har kören också genom olika gränsöverskridande samarbeten strävat efter att hitta nya uttryck och att vidareutveckla traditionen. Mötet

med jazzpianisten, och Uppsalasonen, Anders Widmark är ett sådant samarbete. Om kören inleder skivan med ren *a cappella*-repertoar så kommer också Widmark in från sin hemmaplan med improvisationen över *I himmelen* – hans breda genombrott kom ju med skivan *Psalmer*, där han med sin trio tolkade några av de mest älskade psalmerna. För de gemensamma numren har kören och Widmark tillsammans valt ut repertoaren, bland annat med utgångspunkt i folkton, som de tidigare har sysslat med på var sitt håll. Men med Stenhammar och Alfvén utforskar de också ett par av svensk körlitteraturens klassiker – för att inte säga heliga kor.

Under repetitionsprocessen skapade de tillsammans ett utrymme för Widmarks improvisationer i de noterade körsatserna, improvisationer som i sin tur hos körmedlemmarna har väckt nya resonanser i en repertoar som de redan behärskade fram- och baklänges. Rent faktiskt är det mycket små anpassningar som gjorts i de ursprungliga verken – på ett par ställen har långa linjer i körstämmorna ersatts med kortare ackord – och harmoniken är helt oförändrad. Ändå hör man styckena med helt nya öron – i Lindblads *Med en barnbön ...* ges den enkla körsatsen en helt ny, drömsk dimension och i *Aftonen* väcker korsbefruktningen mellan Alfvéns original och Widmarks jazzbaserade improvisationer ovana undertoner. Det är en fascinerande tanke att detsamma skulle kunna sägas om originalet i sig, där Alfvén skänkte en ny, konstmusikalisk dräkt åt ett djupt stråk av Dalarnas folkmusik.

Detta samspel mellan sekler och stilär också påtagligt i de tre nyaste kompositionerna på skivan: i Sandströms jojk, Rehnqvists koralsättning och Hillborgs *Midsommarnattsdrom* fungerar den ursprungliga förlagan som en resonansbotten till det nyskrivna verket. Ett i sig klangligt ytterst spänrande körstycke som *Biegg Luathe* får helt nya dimensioner i och med vetskapsen att det bygger på en samisk jojk där fjällvinden bringar en gudomlig välsignelse till alla samer. Basen för *I himmelen* är en traditionell dalakoral som Karin Rehnqvist har utvecklat med tillägg av kulning och det direkta och raka sångsätt som hon även förordar för sin tonsättning för damkörskola Edith Södergrans dikt *Ljusfälten*. Och Hillborg har valt

att göra den kanske mest älskade midsommarvisan av alla, Visa vid midsommartid, till en nästan plågsamt utdragen *cantus firmus* i en komposition som snarast leder tanken till den kranka bleheten i midsommarvakans efterdynningar, komplett med sopranernas viltfågelsträck som drar fram över den tomma gryningshimlen.

Här blir alltså programmet i sig, likaväl som det okonventionella angreppssättet hos de medverkande, ett bejakande av det som i alla tider fört musiken framåt – att i resonans med det redan existerande skapa igen, för nuet och i stunden.

© Leif Hasselgren 2008

Allmänna Sången grundades redan 1830 som manskör knuten till Uppsala universitet, och omvandlades 1963 till blandad kör. Numera räknas Allmänna Sången till Europas främsta körer, något som bekräftades genom segern i European Grand Prix 2005 i bulgariska Varna. Den formella kopplingen till universitetet är numera borta, men kören vårdar ändå vissa akademiska traditioner och framträder ofta vid olika tillställningar anordnade av universitetet. Repertoaren är bred, med viss tonvikt på 1900-talets musik, och klangen är frisk och ungdomlig.

Under senare år har kören gjort en rad uppmärksammade framträdanden i radio och TV, exempelvis vid Nobelfesten 2005. Allmänna Sången har under 2000-talet turnerat i bland annat Kanada, Frankrike, Mexico och Ungern, oftast på inbjudan tack vare det goda ryktet. Bland körens samarbetspartners på scen och på skiva det senaste decenniet kan nämnas Karl-Magnus Fredriksson [på BIS-NL-CD-5028], Peter Mattei och Kroumata [på BIS-CD-734], Kungliga Filharmonikerna, Uppsala Kammarorkester, Svenska Lyxorkestern, Lena Willemark, Ale Möller, Sven Wollter och David Batra.

För mer information om Allmänna Sången besök gärna www.allmannasangen.se

Cecilia Rydinger Alin fick sitt genombrott 1991 då hon vann Kungliga Operans tävling för unga svenska dirigenter. Detta var inledningen på en karriär som gjort henne till en av Sveriges ledande musikpersonligheter, med ett brett verksamhetsfält innefattande orkesterkonserter, opera, kördirigering och pedagogisk verksamhet.

Cecilia Rydinger Alin gästar regelbundet de svenska och nordiska symfoniorkestrarna, och har dirigerat operauppsättningar vid bl.a. Kungliga Operan, Folkoperan, Norrlandsoperan och Jyske Opera i Århus samt vid de uppmärksammade Wagnerföreställningarna i kalkbrottet Dalhalla. Åren 1994-1998 verkade hon som chefdirigent vid Värmlandsoperan i Karlstad, med lovordade uppsättningar såsom Wagners *Den flygande holländaren*, *Valkyrian* samt *Tristan och Isolde*.

Cecilia Rydinger Alin är sedan 1988 sånganförare och konstnärlig ledare för kören Allmänna Sången, med vilken hon gjort utlandsturnéer och CD-inspelningar (bl.a. Carl Orffs *Carmina Burana* i kammarversion på BIS) samt deltagit i internationella körtävlingar. Sedan hösten 2008 är hon även dirigent och konstnärlig ledare för manskören Orphei Drängar i Uppsala.

Cecilia Rydinger Alin är även internationellt verksam som dirigent, föreläsare och pedagog samt medverkar i juryarbete vid internationella körtävlingar. Hon innehar tjänsten som professor i orkesterdirigering vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm, och är sedan 2004 ledamot av Kungliga Musikaliska Akademien. 2005 mottog Cecilia Rydinger Alin ur Kung Carl XVI Gustafs hand medaljen "Litteris et Artibus" för sina insatser i det svenska musiklivet.

Anders Widmark är född i Uppsala och började redan vid sju års ålder att komponera egna stycken och leka fram improvisationer vid pianot. Efter avslutad utbildning vid Musikhögskolan i Stockholm 1986 har han framträtt både solo och i olika samarbeten. Han gjorde sin skivdebut 1991 tillsammans med sångerskan Rebecka Törnqvist och gav året därefter ut *Anders Widmark and The Soul Quartet*, där jazz blandas med influenser från hiphop och acidjazz. Under de följande par åren sysslade Anders Widmark främst med eget material för att 1997 få en stor framgång med skivan *Psalmer*, en framgång som ledde till några års flitigt internationellt turnerande. Hans nästa skivprojekt var *Carmen* – en egen tolkning av Bizets opera. Samarbeten med sångerskorna Helen Sjöholm och Sara Isaksson följde, och 2005 fick Anders Widmark Jan Johansson-stipendiet med motiveringen att han ”i Jan Johanssons anda har vårdat och utvecklat en svensk tradition, omhuldat psalmer och visor med samma ömsinhet och med jazzen som ett sammanlänkande formspråk.” Under 2005-2006 var han programledare för *Album* i SVT2. Han har även samarbetat med bland andra kören Orpheus Drängar, Sundsvalls Symfoniorkester och Uppsala Kammarsolister. Anders Widmark medverkar på denna inspelning med vänligt tillstånd från Universal Music AB.

För mer information om Anders Widmark besök gärna www.anderswidmark.com

Resonances

Swedish choral music and the choral tradition in Sweden have gained a very high reputation even internationally. Critics and professionals claim to be able to recognize a uniquely Swedish choral sound that they particularly appreciate. Exactly what this sound consists of is more difficult to pinpoint. Melancholy, the Scandinavian countryside, the midnight sun, folk music and traditional ballads are keywords that turn up in such descriptions, yet many of these qualities are far from unique to Swedish choral music. Choral settings based on folk-songs are, for example, not at all uncommon and one would be hard pressed to find anything more French than Poulenc's arrangements of folk-songs.

But despite this and other objections, it is among those keywords that we must seek the essence of 'Swedish choral music'. The selection of works on this disc exemplifies all of them. The majority of the pieces are in minor keys – not in a tragic minor mood but, rather, one which is characterized by an underlying melancholy. Nature is constantly present, nature that is often animated: the lily of the valley mourns, the headland is embraced by the blue arms of the lake and there, in front of us, stands the forest in deep silence. Even in Stenhammar's Oriental *seraglio* the Turkish rose bows its richly perfumed head just like the ubiquitous honeysuckle in the Swedish countryside. Folk cadences and the folk-song tradition are naturally dominant in the dances and folk melodies but are also obvious influences in classics like *Aftonen* [*The Evening*] and *Under rönn och syrén* [*'Neath rowan and lilac*] as well as in the most recent compositions on this disc.

Whatever the Swedish choral tradition may consist of, it is evident that Allmänna Sången, Uppsala student choir, with its history going back for more than 175 years, has helped to form it and preserve it. The role of the Uppsala choir in Swedish culture – just as the central position of choral music and folk music in the culture – is demonstrated by the fact that the choir was invited to sing at the Nobel

Banquet in 2005. On that occasion the choir performed three of the works on this disc: *Bieggå Luothe*, *Glaspolskan [Glass Reel]* and *Byss-Kalles slängpolska [Byss-Kalle's Reel]*.

In recent years in particular, the choir has ventured into collaborations with musicians from very different fields in the search for new modes of expression and with a view to developing the choral tradition. Working with the jazz pianist Anders Widmark exemplifies such collaborations. While the choir begins the programme with *a cappella* repertoire, Widmark also makes his entry on ground familiar to him with his improvised introduction to the folk-song hymn *I himmelen [In Heaven's Hall]*. (It was with a disc of popular hymn tunes, *Psalmer [Hymns]*, performed by his trio, that Anders Widmark became widely known in Sweden.) The works performed with Allmänna Sången have been jointly selected by the choir and Anders Widmark, with folk music as one of the natural points of departure since both parties have previously worked with the genre independently. With Stenhammar and Alfvén, however, they also investigate a couple of real classics – not to say sacred cows – from the Swedish choral repertoire.

While rehearsing the pieces, pianist and choir found room for Widmark's improvisations in the notated choral settings. And the improvisations, in turn, gave new resonances to the choristers in repertoire that they already knew intimately. In point of fact only very minor adjustments have been made to the original versions – in a couple of places long lines in the choral setting have been replaced by shorter chords – and the harmonization remains unchanged. Yet one listens to the pieces as though one had not heard them before. In Lindblad's *Med en barnbön... [With a child's prayer...]* the simple choral setting acquires a new, dreamlike dimension and in *Aftonen* there is a cross-fertilization between Alfvén's original and the unfamiliar undertones of Widmark's jazz-based improvisations. It is fascinating to note that the same could be said of the original itself in which Alfvén gave a new, art-music costume to a deep vein of folk music from Dalecarlia.

This interplay between centuries and styles is also very evident in the three most recent compositions on the disc. In Jan Sandström's *Jojk [Yoik]*, Rehnqvist's chorale setting and Hillborg's *Midsommarnattsdröm* [*Midsummer Night's Dream*] the original models act as sounding boards for the new compositions. A sonically very striking choral work like *Bieggala Luothe* gains entirely new dimensions when one knows that it is based on a Sami yoik in which the mountain winds bring divine blessing to all Sami people. The basis for *I himmelen* is a traditional Dalecarlian chorale that Karin Rehnqvist has developed using the traditional herding vocal technique known as 'kulning' as well as the direct and unornamented style of singing that she also posits in her setting for female choir of Edith Södergran's poem *Ljusfälten* [*The Fields of Light*]. Hillborg has chosen to change one of the best loved of all summer ballads, *Visa vid midsommartid* [*Song at Midsummer*], into an almost painfully extended *cantus firmus* in a composition that makes one think rather of the rueful aftermath of the midsummer festivities complete with the soprano voices illustrating a flight of wild birds crossing the empty morning sky.

And here the programme itself, just as the unconventional approach of the performers, acts as affirmation of what has always led music onwards: in the resonance of what has already existed to create music anew for one's own time and for the instant.

© Leif Hasselgren 2008

Allmänna Sången was founded as early as 1830, originally as a male-voice choir centred on Uppsala University. As a mixed choir, still centred on Uppsala University, Allmänna Sången now ranks as one of the leading choirs in Europe, as confirmed by its winning the European Grand Prix for Choral Singing in the Bulgarian city of Varna in 2005. Although there are no formal links to the university, the

choir still upholds certain academic traditions and frequently performs at university functions. The repertoire is extensive with an emphasis on 20th-century compositions, and the sound of the choir is fresh and youthful.

In recent years Allmänna Sången has made some notable appearances on radio and TV including the 2005 Nobel Banquet. In the current century the choir has toured in Canada, France, Mexico and Hungary; its high reputation ensures a succession of invitations. Among the singers and musicians that the choir has collaborated with in recordings or concerts in recent years are Karl-Magnus Fredriksson [on BIS-NL-CD-5028], Peter Mattei and the Kroumata Percussion Ensemble [on BIS-CD-734], Svenska Lyxorkestern, Lena Willemark and Ale Möller. Other collaborations include those with the actor Sven Wollter and the stand-up comedian David Batra. *Further information about Allmänna Sången is available at www.allmannasangen.se*

Cecilia Rydinger Alin made her breakthrough as a conductor when she won the competition for young Swedish conductors organized by the Royal Swedish Opera. This was the start of a career that has made her one of the leading figures in Swedish musical life with a wide range of activities including orchestra concerts, opera, choral conducting and teaching.

Cecilia Rydinger Alin regularly conducts the Swedish and other Scandinavian symphony orchestras and has conducted opera productions at the Royal Swedish Opera, Folkoperan in Stockholm, Denmark's Jyske Opera and highly regarded Wagner productions at the Dalhalla limestone quarry. From 1994 to 1998 she was principal conductor of the Värmland Opera in Karlstad where she was responsible for noted productions of Wagner's *Der Fliegende Holländer*, *Die Walküre* and *Tristan und Isolde*.

Since 1988 Cecilia Rydinger Alin has been conductor and musical director of Allmänna Sången with which she has undertaken many foreign tours and recordings (including a chamber version of Carl Orff's *Carmina Burana* for the BIS label) and

taken part in international choral competitions. In the autumn of 2008 she became conductor and artistic director of the Orphei Drängar men's choir in Uppsala.

Cecilia Rydinger Alin is active internationally as a conductor, lecturer and instructor and has sat on juries at international choral competitions. She is also professor of orchestral conducting at the Royal College of Music in Stockholm and has been a member of the Royal Swedish Academy of Music since 2004. In 2005 she was awarded the medal 'Litteris et Artibus' by King Carl Gustaf XVI for her contribution to Swedish musical life.

Anders Widmark was born in Uppsala and started composing and improvising on the piano at the age of seven. Since graduating from the Royal College of Music in Stockholm in 1986 he has appeared both as a soloist and in various ensembles. His first disc, with the vocalist Rebecka Törnqvist, appeared in 1991 and in the following year he released *Anders Widmark and The Soul Quartet*, which mixes jazz with influences from hip hop and acid jazz. In the ensuing years Anders Widmark mostly worked on his own material and in 1997 he had a notable success with a disc entitled *Psalmer [Hymns]*. This led to a succession of foreign tours. His next recording project was *Carmen*, his own interpretation of Bizet's opera. He then collaborated with the vocalists Helen Sjöholm and Sara Isaksson and in 2005 he was given the Jan Johansson award with the motivation that 'in the spirit of Jan Johansson he has conserved and developed a Swedish tradition of much-loved hymns and ballads with the same tenderness and with jazz as the guiding idiom'. During the years 2005 and 2006 he presented the programme *Album* on Swedish television. He has also collaborated with the Orphei Drängar male-voice choir, the Sundsvall Symphony Orchestra and the Uppsala Chamber Soloists. Anders Widmark appears on this recording by kind permission of Universal Music AB.

Further information about Anders Widmark is available at www.anderswidmark.com

Resonanzen

Dass es in Schweden eine sehr lebendige Chortradition gibt, ist inzwischen auch weit über die Grenzen des Landes hinaus bekannt. Der Chor Allmänna Sången hat in den 175 Jahren seines Bestehens erheblich dazu beigetragen, diese Tradition am Leben zu erhalten und weiter zu entwickeln. Besonders in der letzten Zeit haben die Sängerinnen und Sänger in grenzüberschreitenden Kooperationen nach neuen Ausdrucksformen gesucht – die Zusammenarbeit mit dem Jazzpianisten Anders Widmark ist ein Beispiel dafür.

Das gemeinsam ausgewählte Programm setzt sich aus Volksliedern, Klassikern der schwedischen Chorliteratur und modernen Kompositionen mit volkstümlicher Basis zusammen. Dabei wurde in den notierten Chorsätzen Raum für Widmarks Improvisationen geschaffen, so dass ganz neue Resonanzen zwischen den unterschiedlichen Stilen – Volksmusik, Klassik, Jazz – und Epochen entstanden. Durch diesen unkonventionellen Ansatz ist das Programm zu einem Loblied dessen geworden, was die Musik seit jeher weitergebracht hat: in Resonanz mit dem bereits Vorhandenen aus dem Moment heraus etwas neu zu erschaffen.

Résonnances

La tradition chorale bien vivante de la Suède est connue bien au-delà des frontières du pays. Au cours des cent soixantequinze ans de son existence, le chœur Allmänna Sången s'est appliqué non seulement à garder cette tradition bien vivante mais également à la développer. Les chanteurs de cet ensemble vocal se sont appliqués, en particulier au cours des dernières années, à trouver de nouvelles formes d'expression par le biais de collaborations au-delà des styles comme par exemple le travail avec le pianiste de jazz, Anders Widmark.

Les œuvres présentées sur cet enregistrement ont été choisies collectivement et se composent de chansons folkloriques, de classiques de la littérature musicale suédoise pour chœur et de compositions modernes reposant sur le folklore. De plus, les parties vocales ont été conçues pour laisser de la place aux improvisations de Widmark suscitant une nouvelle résonnance entre les différents styles – musique folklorique, classique, jazz – et les différentes époques. Par cette équation peu conventionnelle, le programme présenté devient une ode à ce que la musique s'applique à faire depuis toujours : créer quelque chose de nouveau, dans l'instant, en résonnance avec ce qui existe déjà.

Jan Sandström

① Bieggä Luohte

Na de jo bieggä båsåđij
lo, lo, lo lo...
Basse Vuojjha buktta rij
Ibmilis dervuođajt
Ålmmuja sáme ednamij
Buorre sivnnjađusájt

Johan Märak

Nu blåser vinden
lo, lo, lo, lo...
Kommer med den Helige Ande
En hälsning ifrån Gud
till människorna
i vårt sameland, med välsignelse

Karin Rehnqvist

② Ljusfälten

Jag har krafter. Jag fruktar ingenting.
Ljus är himlen för mig.
Går världen under –
jag går icke under.
Mina ljusa horisonter stå
över jordens stormande natt.
Träden fram ur det gåtfulla ljusfält!
Oböjlig väntar min kraft.

Edith Södergran

Song to the Mountain Wind

Now blows the wind
Lo, lo, lo lo...
Bringing the Holy Spirit
A greeting from God
To the people
In this our land of the Sami, with blessings.

The Fields of Light

I have powers. I fear nothing.
Bright is the sky to me.
If the world falls –
I shall not fall.
My bright horizons stand
Above Earth's stormy night.
Step forth out of the mysterious field of light!
Unyielding my power waits.

Karin Rehnqvist

③ I himmelen

I himmelen, i himmelen,
där Herren Gud själv bor,
hur härlig bliver sällheten,
hur utsägligt stor!
Där ansikte mot ansikte
jag evigt, evigt Gud får se,
se Herren Sebaot.

I himmelen, i himmelen,
vad klarhet, hög och ren!
Ej själva solen liknar den
uti sitt middagssken.
Den sol, som aldrig nedergår
och evigt oförmörkad står,
är Herren Sebaot.

I himmelen, i himmelen,
vad sälla utan tal!
Av änglarna och helgonen,
vad glans i ärans sal!
Min själ skall bliva dessa lik,
av evigheten skatter rik,
hos Herren Sebaot.

Laurentius Laurinus

In Heaven's Hall

In heaven's hall, in heaven's hall
Where God the Lord resides
What utter joy what pleasure there
Where happiness abides
And here are we, now face to face
Where God eternal fills the space,
The Lord, the Lord of Host.

In heaven's hall, in heaven's hall
What crystal purity
Not even the sun in clarity
Can shine as bright as He,
Who is the sun that never sets,
He never even darkened gets
He is the Lord of Hosts.

In heaven's hall, in heaven's hall
The blessed gather there.
And there the saints and angels wear
A sheen and haloed hair!
My soul, your soul shall ever be
Enriched for all eternity
By God, the Lord of Hosts.

Translation: Linda Schenck

Wilhelm Stenhammar

Tre körvisor

6 I. September

Alle de voksende Skygger har vævet sig
sammen til en,
ensom paa Himmelten lyser en Stjerne
saa straalende ren,
Skyerne have saa tunge Drømme,
Blomsternes Øjne i Duggraad svømmme,
underligt Aftenvinden
suser i Linden.

7 II. I Seraillets Have

Rosen sænker sit Hoved, tungt af Dug og Duft,
og Pinjerne svaje saa tyst og mat i lumre Luft.
Kilderne vælte det tunge Sølv i døsig Ro,
Minareterne pege mod Himlen op i Tyrketro,
og Halvmaanen driver saa jævnt afsted
over det jævne Blaa
og den kysser Rosers og Liljers Flok,
alle de Blomster smaa
i Seraillets Have.

8 III. Havde jeg, o havde jeg en Dattersøn, o ja!

Havde jeg, o havde jeg en Dattersøn, o ja!
og en Kiste med mange, mange Penge,
saa havde jeg vel ogsaa havt en Datter, o ja,
og Hus og Hjem og Marker og Enge.

Three Choral Songs

I. September

All the growing shadows have
merged into one
Alone in the sky a star shines
so dazzlingly pure
The clouds are steeped in fathomless dreams
The eyes of the flowers bathe in tears of dew;
Strangely the evening breeze
Whispers in the linden tree.

II. In the Seraglio Garden

The rose bows its head, heavy with dew and scent,
And languidly the pines sway in balmy air.
Placidly the fountains knead their heavy silver,
Minarets point to the sky, in Turkish faith,
And the crescent moon drifts so smoothly
Across the smoothest blue
And it kisses the host of roses and lilies,
All the little flowers
In the seraglio garden.

III. If I had, oh if I had a grandson, oh yes!

If I had, oh if I had a grandson, oh yes!
And a chest with piles and piles of money,
I surely also would have had a child, oh yes,
And house and home and grounds and fields.

Havde jeg, o havde jeg en Datterlil, o ja!
og Hus og Hjem og Marker og Enge,
saa havde jeg vel ogsaa havt en Kærrest, o ja!
med Kister med mange, mange Penge.

Jens Peter Jacobsen

David Wikander

✉ Kung Liljekonvalje

Kung Liljekonvalje av dungen,
kung Liljekonvalje är vit som snö,
nu sörjer unga kungen
prinsessan Liljekonvaljemö.

Kung Liljekonvalje han sänker
sitt sorgsna huvud så tungt och vekt,
och silverhjälmen blänker
i sommarskymningen blekt.

Kring bårens spindelvävar
från rökelsekaren med blomsterstoft
en virak sakta svävar,
all skogen är full av doft.

Från björkens gungande krona,
från vindens vaggande gröna hus
små sorgevisor tonar,
all skogen är uppfylld av sus.

Det susar ett bud genom dälden
om kungssorg bland viskande blad,
i skogens vida världen
från liljekonvaljernas huvudstad.

Gustaf Fröding

If I had, oh if I had a daughter sweet, oh yes!
And house and home and grounds and fields,
I surely also would have had a mate, oh yes!
With chests holding piles and piles of money.

King Lily of the Valley

King lily of the valley,
The lily is white as snow,
Now king lily of the valley
Mourns his lily princess.

King lily of the valley lowers
His head so heavy and sad,
And his silver helmet shines
In the pale summer night.

Round his bier the cobwebs
From the censer with petals soft,
A fragrance gently rises,
And the forest is rich with scent.

From the swaying crown of the birch,
From the rocking green of the wind
Small songs of mourning sound,
And the forest is full of sighs.

A message sighs through the glen,
Telling of royal mourning,
In the great expanse of the forest
From the lily's realm in the valley.

Trad., arr. Staffan Lindberg

10 Slättervisa

Nu är det soligt och varmt på näset
som Siljan famnar med armar blå.
Å fröna skallra i penninggräset
å alle man skola ut å slå.
Se här min slipsten och här min bytta
och mat i väcka till ängen ut.
Nu är det fråga att göra nyttा,
vi får nog svettas förrn det tar slut.

Nu lilla Anna är räfsan färdig,
ditt namn jag skurit i skaftet in.
Kliv ej i bäcken, nej kom jag bär dig
igenom livet om du blir min.
Var intet rädd, det är ej så farligt,
du får ej väta de fötter små.
Nej, jag ska bärä dig nätt och varligt,
det är ju gott att vi äro två.

Den ena stöder så lätt den andra,
det är ej lustigt att ensam gå.
Tillsammans vi ut på ängen vandra,
en gör ej nyttå men det gör två.
Å vad jag fäller, du räfsar samman
och bärger sedan i ladan in.
Kom låt oss vandra i lust och gamman,
tills Herran skördar på ängen sin.

Du tror väl inte att jag dig sviker
och glömmer bort dig för gods och gull.
Man blir ej lycklig för man är riker
och intet nöjder för pengars skull.

Harvest Song

Now the sun shines hotly on the headland
embraced by the lake's blue arms.
As the seeds of the pennycress rattle,
all the men head out to reap.
See, here's my whetstone, and here's my bowl,
and food to bring out into the fields.
Now it is time to make ourselves useful,
we'll surely sweat before we're through.

Now, dearest Anna, your rake is ready,
upon its handle I've carved your name.
And mind the brook, there – say, let me carry you:
all throughout life, if you'll be mine.
Be not afraid, you needn't worry;
you mustn't get your small feet wet.
Nay, I will carry you oh so lightly;
how great a joy that we are two.

Each one supports so well the other;
it is no pleasure to walk alone.
Together we'll go into the fields;
one is of no use, but two are strong.
What I'll be reaping, you'll rake together,
and then we'll bring it into the barn.
Come let us walk in joy and pleasure,
until the Lord takes his harvest in.

You must not think that I'll betray you,
and let you down for gold and gain.
No one gets happy from having riches,
or more content for money's sake.

Men om man äger i alla öden
en trogen vän att sig sluta till,
Då är man lycklig i själva döden.
Då har man gjort så som Herran vill.

Se så nu börjas, vad gräset ligger
omkull i rappet ty slåtern går.
Förgäves blomman om livet tigger,
nu är den slutens dess korta vårv.
Och blomman faller ifrån sin stängel
när skördarn kommer med lien sin,
men tätt i spåren där går en ängel
och räfsar samman och bärgar in.

Trad.

Anders Hillborg

■ En midsommarnattsdröm

Du lindar av olvon en midsommarkrans
och hänger den om ditt hår.
Du skrattar åt mångubbens benvita glans,
som högt över tallen står.
I natt skall du dansa vid Svartrama tjärn
i långdans, i språngdans på glödande järn.
I natt är du bjuden av dimman till dans,
där Ull-Stina, Kull-Lina går.

Rune Lindström

But if in all of life's different stages
one has a true friend at one's side
Then one is happy until one's last breath.
Then one has followed the Lord's command.

There now, it's starting: the grass is falling
so quickly now that the reaping's on.
In vain each flower cries out for mercy,
now it is over, its short-lived spring.
And thus it falls off its stem so slender,
as the reaper wields his scythe,
But in his footsteps an angel follows
and rakes together and gathers in.

A Midsummer Night's Dream

You bind out of rose elder a midsummer's wreath
And lay it upon your hair.
You laugh at the moon and its bone-white rays
High above the pine tree.
Tonight you shall dance by Blackwater pond
A long-dance, a skip-dance upon glowing coals.
Tonight you're invited to dance by the mist,
Where Daisy and Rosie graze.

Hugo Alfvén

13 Aftonen

Skogen står tyst,
himlen är klar.
Hör, huru tjuande
vallhornet lullar.
Kvällssolens bloss sänker sig
ner i den lugna, klara våg.
I bland dälder, gröna kullar
mångdubbelt eko kring nejden far.

Herman Sätherberg

Adolf Fredrik Lindblad

14 Med en barnbön på sin mun

Med en barnbön på sin mun har nu
den lärde vaknat,
och tyst sig rör i hjärtats grund den tro
vars frid han saknat.
Livets taylor sig om dagen för vårt vakna
öga te;
dock kan dess dunkla grund om natten vi i
drömmen se.
Vi se dess grund i drömmens lek,
i nattens frid.
Ljuva bilder! Underbart I talen till vårt sinne.
Drömmens villor skingras snart och snart också
dess minne.
Hela livet är kanske en dröm, en flyktig dröm,
vars töckensky skall skingras snart.

Thekla Knös

The Evening

The forest stands silent,
The sky is clear.
Hear the bewitching
Sound of the herd maid's horn.
The rays of the evening sun are sinking
Into the clear and gentle wave.
Among dales and green hillocks
An endless echo makes its way.

With a Child's Prayer on his Lips

With a child's prayer on his lips,
the scholar has awakened,
And slowly in his heart stirs the peaceful faith
he has missed.
In the daytime the tableaux of life appear
before our eyes;
Yet its hidden depths we may at night in dreams
discover.
We see its depths in playful dream, in the peace
of night.
Fair images! Wonderfully you address our minds.
Dream's mirages will soon fade, and soon our
memories of it.
Life itself may be a dream, a flighty dream,
Whose mists will soon dissolve.

Trad., arr. Lena Willemark

15 Bröllopsvisa

Jag tänker allt mer på min bröllopsdag,
om det blir oväder, regn och drag.

Vad skall jag svara när prästen mig spör
om jag har haft någon käraste förr?

Då skall jag ge han ett sannskyldigt svar,
att jag har älskat med en och envar.

Stefan Demert

INSTRUMENTARIUM:
Grand Piano: Steinway D

[D D D]

RECORDING DATA

Recorded in March 2008 at the University Hall, Uppsala, Sweden

Piano technician: Jan Lövgren

Recording producer, sound engineer and digital editing: Martin Nagorni

Recording assistant: Diyar Boskanı

Neumann microphones; RME Micstasy microphone preamplifier and high resolution A/D converter; MADI optical cabling;

Yamaha 02R96 digital mixer; Sequoia Workstation; STAX headphones

Executive producer: Robert Suff

BOOKLET AND GRAPHIC DESIGN

Cover text: © Leif Hasselgren 2008; © Anna Lamberti 2008 (German)

Translations: William Jewson (English); Jean-Pascal Vachon (French)

Front cover photograph: Fyrishåll, Uppsala. © BIS Records

Artist photographs: © Allmänna Sängen (back cover); © Mats Bäcker (Cecilia Rydinger Alin)

Typesetting, lay-out: Andrew Barnett, Compact Design Ltd, Saltdean, Brighton, England

BIS Records is not responsible for the content or reliability of any external websites whose addresses are published in this booklet.

BIS recordings can be ordered from our distributors worldwide.

If we have no representation in your country, please contact:

BIS Records AB, Stationsvägen 20, SE-184 50 Åkersberga, Sweden

Tel.: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 30 Fax: 08 (Int.+46 8) 54 41 02 40

info@bis.se www.bis.se

Wedding Song

I think ever more 'pon my wedding-day:
If there will be storms and rain and hail.

What shall I say when the vicar asks
If I ever had a lover before?

Then I shall tell him the honest truth
That I have made love to one and all.

BIS-CD-1714